



Urad Vlade RS za komuniciranje  
Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

---

Številka:

Datum: 29. 11. 2016

**Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7797-266: Raziskava o veroizpovedi**

dne 21. 11. 2016 ste nam v odgovor posredovali naslovno vprašanje s spletnega orodja predlagam.vladi.si glede državnih statističnih raziskav o veroizpovedi ter odgovor Statističnega Urada RS na to vprašanje. Ministrstvo za kulturo se ne more izreči o tem, ali naj se veroizpoved znova vključi v statistične raziskave sestave prebivalstva Slovenije, ker ne opravlja nalog s področja državne statistike, izrazi pa lahko svoje zanimanje za vnovično vključitev teh podatkov v navedene raziskave.

Ministrstvo za kulturo v skladu z 32. a členom Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – UPB, 89/07 – Odl. US, 126/07 – ZUP–E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14 in 90/14) opravlja naloge na področju verske svobode, in sicer v obsegu, ki je določen z Zakonom o verski svobodi (Uradni list RS, št. 14/07, 46/10 Odl. US, 40/12 – ZUJF in 100/13). Četrty odstavek 27. člena tega zakona določa, da se verske skupnosti pri dokazovanju svoje številčnosti v postopku ugotavljanja upravičenosti do državne pomoči za sofinanciranje socialnega zavarovanja verskih uslužbencev med drugim lahko sklicujejo na rezultate zadnjega popisa prebivalstva. Čeprav je nedvomno res, da rezultati popisa iz leta 2002, ki so še vsebovali podatke o veroizpovedi prebivalstva, danes niso niti rezultati zadnjega popisa niti ne odražajo dejanskega stanja (in je njihova struktura s stališča uresničevanja zakona še dodatno problematična)<sup>1</sup>, jih Ministrstvo za kulturo pri odločanju o navedeni posebni pravici verskih skupnosti še vedno uporablja, ker drugih relevantnih podatkov o tem enostavno ni<sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> Iz popisa namreč ni mogoče izluščiti zahtevanih podatkov o stalnem prebivališču prebivalcev določene veroizpovedi.

<sup>2</sup> Popisni podatki o veroizpovedi iz leta 2002 se uporabljajo tudi pri dokazovanju pogojev za izredno naturalizacijo iz verskih razlogov v skladu s 4. členom Uredbe o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 41/07 in 45/10 in 24/1).

Očitno je, da zakonodajalec z relevantnimi podatki o veroizpovedi prebivalstva ni imel v mislih resorne statistike, ki bi jo periodično pripravljala pristojni organ z namenom odločanja o sofinanciranju socialnega zavarovanja verskih uslužbencev, pač pa v času sprejetja Zakona o verski svobodi (2007) razpoložljivo državno statistiko z vsemi prednostmi in zadržki<sup>3</sup>. Ministrstvo za kulturo kot pristojni organ za uresničevanje Zakona o verski svobodi tako danes ne razpolaga s sredstvi za izvedbo terenskega popisa, na katerem bi ugotavljali veroizpoved prebivalstva.

Ker je bila v letu 2010 sprejeta odločitev o izvajanju registrskih in nič več terenskih popisov prebivalstva, in ker država nima in ne more imeti registra o verski pripadnosti državljanov, v skladu z 41. členom Ustave Republike Slovenije se namreč nihče ni dolžan izrekati glede svojega verskega ali drugega prepričanja, se bomo morali v prihodnosti morda bolje naučiti uporabe drugih virov, ki pričajo o velikosti naših religijskih organizacij (ali pa v posameznih primerih bolje presoditi, kdaj in kje te podatke zares potrebujemo). Predvsem moramo vedeti, da pripadnost religijskim in drugim podobnim organizacijam (na primer duhovnim ali novodobniškim skupinam) ni enoznačen podatek. Zelo redke verske skupnosti kriterije članstva razumejo enako, nekatere namesto posameznih članov na primer štejejo družine, tretje članstva sploh ne poznajo, četrte pa dopuščajo hkratno članstvo v več religijskih organizacijah. Podatek o številu krščenih, ki ga vsako leto objavi Katoliška Cerkev, je tako povsem relevanten, saj priča o tem, kako naša največja cerkev razume svoje članstvo, čeprav hkrati ne pove, koliko izmed krščenih se je od cerkve kasneje oddaljilo. O tej razliki so pričali popisni podatki, ki so bili zgrajeni s pomočjo samoopredeljevanja posameznikov (in ne pravil njihovih religijskih organizacij). V različnih strokovnih skupnostih so nastali tudi drugi, precej strožji kriteriji ugotavljanja članstva. Sociologi znajo na primer izmeriti število pripadnikov verske skupnosti, ki se udeležujejo predpisanega obredja in/ali pritrjujejo njenim temeljnim verskim resnicam. Če skušamo vse te podatke združiti v primeru Katoliške Cerkve, lahko ugotovimo, da ji pripada od 10 do 74 odstotkov prebivalcev Slovenije, odvisno pač od izbranega kriterija.

Lep vas pozdravljam,

Gregor Lesjak,  
direktor urada

---

<sup>3</sup> Zakonodajalec je nedvomno vedel, da popisni podatki ne govorijo o članstvu prebivalcev v verskih skupnostih, ampak o njihovem subjektivnem izrekanju o veroizpovedi, ki ne razločuje med pripadnostjo prebivalcev različnim verskim skupnostim iste veroizpovedi, zgolj kulturno vernostjo, vernostjo brez pripadnosti in pripadnostjo brez vere. Za uporabo popisnih podatkov se je vseeno odločil ravno zaradi njihove kakovosti oziroma vsaj načelne možnosti, da se o svoji veroizpovedi izjasni vsak prebivalec Republike Slovenije.